

Hrabiowie von Oppersdorff – twórcy górnośląskiego Rzymu

Głogówek – miasteczko nie pełniące dziś żadnej ważnej administracyjnej funkcji – w dziejach Górnego Śląska odegrał rolę doniosłą, czego pozwalają się domyślać stłoczone na niewielkiej powierzchni okazałe pomniki architektury. Jeszcze w średniowieczu powstały kościół kolegiacki oraz kompleks klasztorny franciszkanów. Obie świątynie zmodernizowano już w czasach nowożytnych, kiedy miasto wraz z całym kluczem dóbr znalazło się w rękach rodu von Oppersdorff, według legendy wywodzącego się z hrabstwa Tierstein na terenie obecnej Szwajcarii. Oppersdorffowie, którzy zasłużyli się podczas wojen prowadzonych przez Habsburgów przeciw Turkom, otrzymali włości w Czechach, a następnie, dzięki ożenkowi, zdobyli dobra na Górnym Śląsku. Najwybitniejszym przedstawicielem rodu, a zarazem tym, który rozwinął działalność fundatorską na największą skalę, był urodzony w 1588 roku Georg III, hrabia Rzeszy, wychowanek jezuickich uczelni w Ołomuńcu i Grazu, osobiście zaprzyjaźniony z cesarzem Ferdynandem II i biskupem wrocławskim Karolem Habsburgiem. Był czołowym przedstawicielem nowej, katolickiej i prohabsburskiej elity, zastępującej dawne górnośląskie rody, które opowiedziały się po stronie reformacji i za udział w wojnie trzydziestoletniej pozbawiane były majątków i wpływów. Hrabia przekształcił swe włości w bastion wojującego katolicyzmu. Rozbudował do monumentalnych rozmiarów rezydencję, której bramę polecił przyozdobić płaskorzeźbionymi postaciami świętych. Najwspanialsza z zamkowych kaplic wyposażona została w ołtarz z dwunastoma figurami apostołów wykonanymi ze srebra. W pobliżu rezydencji wybudowano kopię jerozolimskiej kaplicy Grobu Chrystusa, a w obrębie klasztoru franciszkanów Domek Loretański – replikę domu Świętej Rodziny. Głogówek i okolica nasycone zostały religijnymi pomnikami zyskując charakter barokowego pejzażu sakralnego i sławę „górnośląskiego Rzymu”. Dzieło Georgia III kontynuował jego syn – Franz Eusebius. O jego dokonaniach przypomina kolumna maryjna na Rynku, datowana na rok 1677. Hrabiowie von Oppersdorff najpełniej uosabiali barokowy ideał, łącząc humanistyczną postawę z religijnym zapałem o kontreformacyjny zabarwieniu.